

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANY VI : NÚM. 83

SETMANARI MALLORQUI
Inca, 23 de Agost 1924

Redacció Administració
Murta, 5. - Inca

A UN JOVE

L'AMOR A LA PÀTRIA

Tornem ho a dir: Si l'amor és un acte de la voluntat, és fill d'una afirmació, i en lo que té de substancial és un acte espiritual.

Així l'amor resulta altament enlairat i fonament justificat.

Fem ne una primera aplicació i parlem del patriotisme o de l'amor a la pàtria.

La pàtria és una comunitat de pobles formada per la naturalesa, amb unitat de costums i de tradicions. La major part de vegades podrem delimitar les pàtries per la organització familiar lliurement desenrotllada i per l'idioma.

L'afirmació de la seva unitat, la consciència dels seus drets, dels seus deures i de la seva missió a complir, són les afirmacions que fonamenten l'amor que li portem.

El desig de veure confirmada i conservada aquesta unitat i de què sigui de tothom respectada, això és patriotisme.

Els sacrificis que fem per la seva llibertat i per alçar-la al seu major bé espiritual i a la seva més alta prosperitat dintre de lo que és just, donen la mida del patriotisme.

Si és obra de la naturalesa, aquest amor és un deure natural, per l'esiil del que deven als pares, ja que la pàtria és com una herència que ens han deixat els nostres avantpassats.

Una entitat patriòtica catalana prengué per lema aquestes paraules: *Vindicamus hereditatem patrum nostrorum*. Vindiquem la herència dels nostres pares.

No és la pàtria aquell ramat de pobles ajuntat dessota el ceptre d'un conqueridor;

no és unitat patriòtica aquella unitat formada i conservada per la força de les armes o per la federació de interessos i necessitats.

No és patriotisme el que vol eixamplar les fronteres de la pàtria més enllà d'ont les ha posades el voler de Déu, ni el que vol engrandir la pàtria pròpia destruint les pàtries dels altres, ni el que la vol enriquir apropiant-se lo que de dret toca a un altre.

Si la pàtria és obra de la naturalesa, no hi pot haver patriotisme contra la llei natural.

Si en comptes de fonamentar el patriotisme en una tal idea, es vol tenir per tal només els estats sentimentals que en els pobles es creen moguts per l'ambició o per la rancúnia; si en comptes de definir i explicar al poble la vera idea de la pàtria i els deures que ella ens imposa, només es venten les brases de les passions i s'exalta la commoció dels nervis, el patriotisme dura lo que dura una foguerada d'encenalls o una commoció nerviosa.

Llavors es gastarà en pro de la pàtria molta saliva; tal vegada s'arribaran a produir agitacions impotents i situacions passionals, emperò farà falta aquella actuació convençuda, perseverant, enèrgica i sacrificada de què té necessitat la nostra pàtria. Catalunya en defensa del seu ésser, del seu dret, de la seva espiritualitat, del seu idioma, dels seus interessos.

JAUME RAVENTÓS.

El millor amic és el qui avisa an el seu amic quand s'extravia i el torna an el bon camí — *Erpenio*.

L'amor fa passar el temps i el temps fa pasars l'amor. — *Rivard*.

L'ERMITA SOBRE EL MAR

L'ermita seu a mig camí del cim,
i amb la creu de sa rónega espadanya
beneeix a l'entorn bosc i muntanya
i el mar qui es perd en l'horitzó sublim.

Sa porta, closa al mundanal desfici,
a tots en nom de Déu s'obri amatent.
Ses parets fan una ombra penitent;
la volten remaguers com un cilici.

Mes, dins, té l'alegría d'un cor net,
i aquella pau dels cims que és aire i vida,
i la cisterna d'aigua beneïda
qui apaga al cor afatigat la set.

*

L'hortet dels ermitants és a la vora,
desnú de flors, a l'ombra dels xiprès:
vessen llurs copes l'unció d'un rès
damunt la mar qui resplendeix enfora.

Al caire de l'altíssim mirador
toquen volant les brises falagueres.
L'aroma recullit d'unes murteres,
embauma l'eremílica eixutor.

I quan la campaneta tota sola
diu l'oració del vespre, a l'entrellum,
sor Catalina hi passa en el perfum
flotant dins una càdida auriola.

*

Un hàlit de senzilla santedat
damunt les pedres i les herbes sura.
D'aquell silenci extàtic de l'altura
s'impregna l'esperit asserenat.

L'ona qui expira en la llunyana falda
alça una vaga transparent remor.
O respirar tanquil de la maror
pujant de les riberes d'esmaralda!

Veus de l'onatge, veus del món absent,
ressó de nostres vides afanyades,
cóm arribau aquí purificades
dins aquest aire ple de pensament!

*

Aquí, davant la gran naturalesa
parlant de Déu com un missal obert,
la bona olor de l'holocaust ofert
munta en silenci, oració, pobresa...

Per tot la creu, l'amable defenciu,
la pobra creu de fusta ressecada,
guarnint la cel la, el corredor, l'entrada;
en la paret de l'horta qui somriu;

sobre el fossar qui allà a la vora espera
de la carn macerada el pobre feix
«entre la vinya e'l fonollar» mateix
qui perfumà l'ascètica drecera.

*

L'humil pedrís convida a meditar
sota els xiprers absorts en llur pregària.
Omplint la vasta, refulgent llunyària,
s'estén enfront la mar, tota la mar!

Sobtant, com una escuma passatgera,
brilla el punt d'una vela, tan mesquí
que es disol en el pèlag safiri.
Els cinc xiprers són monjos en renglera,

atalaiant la blava immensitat
La mar, riçada per corrents pregones,
és una estensa de petites ones
qui van passant cap a l'eternitat.

M. FERRÁ

ANYORANÇA DE LA MAR

Vo'em, cor meu, volem. Deixem la muntanya
i anem cap a la mar. Muntanyes pirenenques,
muntanyes regalades, per sempre més adeu!
Amunt, ànima meva, volem cap a la mar.

Vull fugir d'aquest cercle de muntanyes que
m'empresonen i intercepten la meua mirada barrant-me l'horitzó. El meu cor daleix per unes altres florestes i per unes planes més suaus. Monts alterosos, féu pas a mon cor atuit dins eixos murs dels vostres rocalls.

Res em diuen aquestes belles encontrades de l'alta muntanya gironesa, tan cobejada per la gent de ciutat, fugint, per uns dies, dels calors estivals. Res em diuen aquests monts ferèstegs, de color indecisa, eternament perduts entre núvols i boires. Ni aquestes valls i cingleres, ara, a l'estiu, cubertes d'uns arbres de fulles humildes i groguenques.

Em diuen que jo aquí som un intrús, vengut d'unes altres terres assoleides i amorosides per l'oreig d'uns dies clars.

Ni l'ample panorama que, serra avall, s'esten, pot aconhortar el meu delit d'aire i de llum. Vull anar més enllà de la plana de l'Empurdà—fruit de l'amor del mar i de la muntanya, al bell dir d'En Maragall—que s'allarga fins el golf de Roses, a la vora d'Empúries, deixa del geni grec, que també va romandre a Mallorca.

I mon cor enyoradis adreça la mirada vers les platges dels meus amors. Adéu, noble Empurdà, adéu palau del vent!

Mon cor enyora uns arbres més verds que les fagedes, més forts i esporeresos que els reures i els abets. Mon cor enyora aquells pins i tarongers i oliveres i ametlers.

Vull impregnar-me del perfum dels tarongers i rabejar-me en la flaire del pins, i saturar-me del paisatge mallorquí.

Vull retornar.

Cap a la terra d'or que vaig deixar un dia. Vull viure la Calma de Mallorca i morir de cara al mar.

En lloc com a Mallorca hi he vist una mar tan blava, d'una blavor d'infinit.

Volem cor meu... Fugim de la muntanya i anem cap a la mar.

P. DE MIRAMAR.

Olot 26 Juliol.

Bolletí de L'HARPA d'INCA CONCURS, NO

Distins diaris de Ciutat, desitjosos de estimular la tasca cultural de les masses corals de Mallorca, després de la nostra exida a Palma i al publicar articles encomiàstics, que agraïm, proposaven la organització d'un concurs de orfeons per les festes que se van a celebrar allà. Derrera un periòdic dugué una notícia que feia entreveure que «L'Harpa d'Inca» estava disposada a prendre part en la lluita orfeonística.

En el primer moment que es parlava d'això, nostres directors cambiaren impressions, manifestar-se entre ells sa desconfiança amb aquesta classe de festivals per temor a trencar l'harmonia que deu reinat entre germans d'art, com ha succeït en altres concursos que hi ha hagut disgustats entre es diferents partidaris de les bandes, i a voltes l'opinió no s'és identificada amb el fallo del jurat.

L'obra dels orfeons mallorquins, que avui sembla entrar dins una nova fase d'activitat i refinament, deu ésser una obra de pau, d'enlairament d'esperit, tot cantant les cançons i les coses de la nostra terra.

En lloc de aquets concursos que la premsa proposava en tant bona intenció, nosaltres voldriem veure organitzar aplecs d'orfeons. Que en un dia anyal es reunissen a un poble determinat tots els orfeons mallorquins, i allà, amb un programa escullit, se fes una festa de cultura, de germanor i patriotisme.

Així hem vist que a Catalunya s'han reunits els orfeons de certes comarques i han celebrades festes ben vitanques i espléndides que han omplert d'alegria i d'entusiasme la gent de la redolia. Dins aquest ritme d'amor i patriotisme si que entrariem amb molt de gust i treballariem amb entusiasme.

MERCÉS

Les donam a les revistes il·lustrades «Las Baleares» i «Majòlica» pels articles i hermosos fotogravats que han publicats de «L'Harpa d'Inca» en sa visita a Ciutat.

Cronica d'Inca

—Desde fa alguns dies el Contratista de regar els carrers, empra per aquest servici un auto-carrió regadiu, de sa propietat.

Ja hi va goixós amb l'auto nou per la rapidesa que rega la població, però a voltes fa massa via i els carrers apenes queden regats. Els primers tirs són de la terra.

—Dissapte passat, per ser un dia fener entre dues festes, en les fàbriques d'Inca no treballaren, donant lloc a que moltíssima de gent obiera anàs estiuvejar tres dies a vorera de mar, així és que per les principals platges mallorquines s'hi veien inques.

—Havent l'arquitecte municipal declarades ruïnoses les cases compreses entre la Fonda d'Espanya i can Parret, el Sr. Batle ha requerit dels propietaris el desenrocament de dites cases.

—Desde el primer d'agost retgeixen els nous pressupots i en conseqüència els arbitris implantats per la nova llei municipal s'han d'abonar desde aquell dia.

—Ha passat per Inca i per aquesta Redacció don Bartomeu Samper, oficial major de correus de Barcelona, acompanyat

de l'amic don Miquel Ferrá, Arxiver de la mateixa ciutat comptal, que, en missió cultural, recorren Mallorca per recullir tonades i cançons populars pel gran Cançonner que va fent l'Orfeó Català, que diven si serà el més complet i valios del món.

El Sr. Samper ja duia més de un centenar de tonades recollides i totes ben escaentes i garrides. Un altre dia tornarà passar per Inca per recullir les tonades nostres que n'hi ha de ben regionals.

—Hem rebut el programa d'una bella festa que s'ha de fer en Valldemosa demà, diada de sant Bartomeu, amb motiu de mudar-se el títol de molts de carrers per noms de il·lustres personatges que s'han hostetjat en aquell recó de sants i artistes.

S'hi ha de fer un acte literari a on prendrà part els principals literats mallorquins.

—Dijous a nostro mercat se presentaren moltes partides de bessó degut, sens dupte, als preus remuneradors de 172'50 pessetes que els dijous anterior s'en havien pagat

Com tornà baixar a les 160 el quintà s'en tornaren moltes partides.

Aiximateix se'n pagà bastant a 172'50, però eren partides contractades.

Regiren al mercat els següents preus:

Bessó.	160 ptas. quintà
Blat.	23 » cortera
Xexa.	24 » »
Faves cuitoras	37 » »
id de bestia	29 » »
Ordi	17'50 »
Civada	11 » »

† NOSTROS AMICS DIFUNTS

Ha mort donya Margalida Domenech a l'edat de 71 any, havent rebut els sagraments i la benedició apostòlica.

Era una bona Madona que en son establiment de queviures aconortava a tothom pel seu bon cor i per la seva amorositat de de caràcter.

Donam el pesabé el viudo don Juan Bernat i a sos fills n'Antoni i en Jaume i demás família per tant inreperable pèrdua. R. I. P.

D'una breu malaltia ha mort donya Margalida Estrany i Llabrés, germana de nostre amic i regidor de l'Ajuntament don Jaume i esposa de don Antoni Figuerola.

Aquesta mort és estada ben sentida per

haver segada una vida d'uns 25 anys, plena de joventut, bondat i simpatia, que feia que la difunta fos estimada de tots els qui la tractaven.

Deixa al son afligit espòs dos infants petits, encantadors.

De veres acompanyam a sa família en son dolor i particularment al viudo, als pares, germà i germanes. —R. I. P.

Apuntes de Geografía general y de Europa

adaptados al programa que para esta asignatura rige en el Instituto de Palma.

Venta: en las librerías escolares

Segells de goma i de metal

de forma elegant i molta durada.

Com també plaques de metal esmaltat en colors.

Les vos serviràn an el nostro Establiment.

Flors de Roella

Aplec de poesies d'En Miquel Durán Seurina. Un volum escuradament imprès a vàries tintes, 3'50 ptes.

Les venen a **Inca**: establiment de l'autor, Murta 5.

A **Palma**: les principals llibrerías.

A **Barcelona**: Llibrerías, Verdguer, Rambla del Centre, 5; «La Hormiga de Oro», plaça de Santa Ana, 25; Casals, carrer del Pí, 5.

Aquest Setmanari se publica amb censura Eclesiástica.

Tip. Durán.—INCA